

Községi dobszó

Hegyköcsatár, község hírlapja 2010. IV. Évf. szám március

Zászlót avatott a Hegyköcsatári Református Nőszövetség

BOGYA KIS MÁRIA A KREK NŐSZÖVETSÉG ELNÖKE MEGÁLDJA A ZÁSZNÓT

Vasárnap 2010 március 7-én az imahéti záró istentisztelet keretén belül került sor a Hegyköcsatári Református Egyházközség Bokros Mária Nőszövetség zászlójának megszentelésére. Sokan eljöttek a református templomba a nagy hideg ellenére, hiszen egy olyan eseménynek lehettünk tanúi, amely ritkán adódik meg egy gyülekezet életében.

A záró Istentiszteletet követően Ft. Csúry István a KREK püspöke tartott egy nagyon érdekes előadást a Nők szerepe az egyházi életben címmel. A zászló névadójáról a legméltóbb és őt a legjobban ismerő személy beszélt, nt. Kovács Károly nyugalmazott lelkipásztor, aki negyven évet szolgált Hegyköcsatárban, személyesen ismerte Bokros Máriát az előadó, hiszen szolgálata idején a már idős tiszteletes asszonyt rendszeresen látogatta és a gyülekezettel egyetemben segítette amennyiben tudták.

Hogy miért Bokros Mária nevét vette fel a nőszövetség azt Tóth Emilia a nőszövetség elnökétől tudtuk meg: „... azért, mert a mindenki által kedvelt, szeretett és nagyra becsült helyi tiszteletes asszonyról van szó, Hegyköcsatárban ötven évet szolgáló nt. Szűcs László lelkipásztor hűséges felesége volt, aki nagyban hozzájárult azokban a nehéz időkben a diakóniai munkában, családokat látogattak, a szegény családokat erejükhez mérten segítették, de öregségükre ők is segítségre szorultak, amit a gyülekezet meg is tett ezért is gondolta a nőszövetségünk, hogy tiszteletünk jeléül róla nevezzük el a zászlónkat.”

A zászló egyik oldalán ez áll: „ **HEGYKÖZCSATÁRI REFORMÁTUS EGYHÁZKÖZSÉG BOKROS MÁRIA NŐSZÖVETSÉG 2009**”

A zászló másik oldalán a János evangéliumból vett idézet található: „ **ÉN VAGYOK A SZŐLŐTŐ, TI A SZŐLŐVESSZŐ: A KI ÉN BENNEM MARAD ÉN PEDIG Ő BENNE AZ TEREM SOK GYÜMÖLCSÖT, MERT NÁLAM NÉLKÜL SEMMIT SEM CSELEKEDHETEK.**”

Ez igét kiábrázolva jelenik meg a zászlón a Krisztus – monogram, ezüstös színben a görög Krisztus (Khrisztosz) szó két első betűje X (khi) és P (ró) egymásba fűzve, valamint a szőlőtő, a szőlőtőből kinövő vesszők és azokon a gyümölcs, a szőlő. A szőlőtő mellett a kehely Krisztus értünk hozott áldozatát szimbolizálja.

A szőlő mint motívum nem véletlenül került a zászlóra ugyanis a Hegyköz szőlőtermesztő vidék volt már a régi időktől fogva. Csatár címerében is szerepel, az Egyházközség egyik régi pecsétjén is egy szőlőfürt található.

A jelenlegi nőszövetség 2005-ben alakult újra, hiszen a fent maradt írásos dokumentumokból kitűnik, hogy Hegyközcsatárban 1932 március 6-án alakult meg először a Nőszövetség, nagytiszteletű Szűcs László lelkipásztor szolgálatának ideje alatt, akinek munkáját nagyban segítette felesége Bokros Mária.

A 2005 óta működő nőszövetség főképp csiga tészta készítéssel foglalkozik, amelynek értékesítéséből a parókia, a lelkészi lakás és a templom anyagi javait gyarapították, de pénzbeli segítséget is nyújtottak több rászoruló beteg személynek. Szeretet vendégségeket szerveztek, de besegítettek a gyerekek Szent estén kiosztott csomagjaiba is. Rendszeresen részt vesznek a biblia órákon, nőszövetségi rendezvényeken, konferenciákon, tudtuk meg az elnök asszony beszámolójából.

A beszámolót követően Csomay Piroska Bihari Egyházmegye Nőszövetségének elnöke köszöntötte a hegyközcsatári nőszövetséget, majd Bogya Kis Mária a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Nőszövetségének elnöke megáldotta az újonnan elkészített zászlót, amelyet Mészáros Valéria adományozott a nőszövetségnek édesanyja emlékére. Bogya Kis Mária lelkipásztornő elhelyezte a zászlóra a Kerületi Nőszövetség szalagját, amelyet Csomay Piroska a Bihari egyházmegye elnök asszonya követett, majd Miklós Adél lelkipásztornő kötötte fel a nőszövetség tagjainak színes, egy csomóba kötött szalagjait, és még mások, amely remélhetőleg sokáig ott fogja díszíteni a zászló tartórúdját.

Nagy sikerrel és elismeréssel mutatkozott be a hegyközcsatári Egyházközség vegyes kórusa, ez volt az első fellépésük, izgultak is, de ez nem vevődött észre az előadáson.

A gyerekek, ifjak sem akartak lemaradni az ünnepségről egy nagyon szép verses – zenés műsorral kedveskedtek a gyülekezetnek és a nőszövetségnek, őket is mint a kórust Spurigán Zoltán kántor készítette fel és tanította be.

A zászlóavató ünnepséget megtisztelte jelenlétével Vitályos Barna Hegyközcsatár polgármestere, aki betegsége ellenére is részt vett és tiszteletét tette a templomi rendezvényen, valamint Tóth Gyula alpolgármester családjával együtt.

Vasárnap a zászló avatást követően a gyülekezet, áldozatos munkájának elismerése jeléül egy könyvvel jutalmazta meg a hatvanadik születésnapja alkalmából Mészáros Károly főgondnokot, aki az elmúlt hetekben egy szívmitéten esett át. A könnyeikkel küszködő főgondnok köszönetet mondott mindenkinek a figyelmességért, de főleg azért, hogy az idő alatt amíg élet-halál közt volt a gyülekezet estéről estére imádkozott érte, amelyet az Úr meghallgatott és ismét itt lehet a szeretett templomában, gyülekezetében.

A templomi rendezvényt követően szeretetvendégséget szerveztek a helyi kultúrotthonban, mert a lelki táplálék mellett a testi táplálékról is gondoskodni kell.

Az elkövetkező számainkban sorozatban megismertetjük Önökkel a Hegyközcsatár községhez tartozó települések történeteit, amelyet Orendt Mihály munkájából idézünk, aki időt és fáradságot nem kímélve a mai napig kutatja szülőfaluja és környékének dokumentált történelmét.

HEGYKÖZCSATÁR (ma.: CETARIU) - Korabeli iratokból, dokumentumokból

Fekvése: A Réz-hegységhez nyugatról csatlakozó Hegyköz dombvidék dél-nyugati részében, a tengerszint felett 211 m-en fekszik, kis patakja dél, dél-nyugatra tartva a falu alatt a Kösmő (Tábor) patak jobb oldalába fut. A Kösmő patak előbb nyugatra, majd északra folyik és Paptamási felett a Berettyó bal oldalába ömlik.

Északra a Morcó, mögötte a Nagy-Latabár erdő, észak-keletre a Kis-Latabár erdő, keletre a Bihari (volt: Uradalmi) erdő nevű határrészek húzódnak.

Ez utóbbin az Ágoston tető (249-2,6) emelkedik, dél, dél-keletre a Hajnal hegy (196-1), körülötte a Csipkés nevű határrésszel, délnyugatra a Nagyrét nevű határrész terül el.

Nyugatra az Őrhegy (214-2,9), közelebb a Nagy hegy (227-1,6), és az Őrhegytető nevű dombvidéki határrész (200-230 m közötti magaslatokkal), északnyugatra a Hegyalja nevű határrész húzódik.

Települések: észak-keletre Hegyköztöttelek (3,8-3), délre Hegyközújlak (3,8- 2,6), dél-nyugatra Hegyközpályi (4,9-4,2), észak-nyugatra Hegyközkovácsi (6,4 ill. 9,3-5,2).

Telepek 1913-ban: Latabárpusztá, Nagyhegypusztá

Telepek 1944-ben: Kismező, Nagyhegypusztá

Nevei: 1208- villa Satar; 1213- Villa Catar; 1291-94- Scathar; 1294- Chatar; 1335- sacerdos de villa Thatar; 1587- Chyathar; 1588- Chiatthar; 1599- Chyatarh, Chiatar; 1647- Csatári; 1692- Csatár; 1829- oppidum episcopale Csatár; 1851- Csatár; 1913- Hegyközcsatár;

Statisztika:

1880: Bihar megye, szalárdi járás, ház 272, lakos 1153;

anyanyelv: 1092 magyar, 13 szlovák, 6 román, 2 német, 40 egyéb;

vallás: 922 ref, 166 rka, 42 izr, 13 gka, 8 gk, 2 egyéb;

1910: Bihar vármegye, szalárdi járás, ház 332, terület 5705 kh., lakos 1567;

anyanyelv: 1554 magyar, 11 román, 2 szlovák;

vallás: 1154 ref, 345 rka, 38 gka, 15 izr, 8 gk, 7 egyéb;

1930: judetul Bihor, plasa Sălard, lakos 1540;

nemzetiség: 1502 magyar, 27 román, 7 zsidó, 2 szlovák (cseh), 2 egyéb;

anyanyelv: 1510 magyar, 26 román, 2 szlovák (cseh), 2 egyéb;

vallás: 1093 ref, 389 rka, 17 bapt, 14 gk, 14 gka, 7 izr, 2 unit, 1 adv, 3 egyéb;

1944: Bihar vármegye, szalárdi járás, ház 413, terület 5705 kh., lakos 1479;
 nemzetiség: 1462 magyar, 16 román, 1 szlovák;
 anyanyelv: 1474 magyar, 5 román;
 vallás: 1002 ref, 422 rka, 21 gka, 17 bapt, 15 gk, 2 unit;

Nemzetiségi arányok %-ban:

1880: 94,7 magyar, 1,1 szlovák, 0,5 román, 0,2 német, 3,5 egyéb
 1910: 99,2 magyar, 0,7 román, 0,1 szlovák
 1930: 97,5 magyar, 1,8 román, 0,5 zsidó, 0,1 szlovák, 0,1 egyéb
 1944: 98,8 magyar, 1,1 román, 0,1 szlovák

Nevezetesség:

Régi helység, a XIII. században már létezett. Kezdetben - állítólag - a váradi püspök lovas nemesei, a csatárok lakták, elnevezése is innen származik. Ősi templomát ugyan erősen átalakították, de a mai református templom őrzi az egykori egyház egyik eredeti falrészletét. A római katolikus templom 1809-ben épült. A faluhoz tartozó Latabár-pusztá helyén a középkorban, IV. László (1262-1290) idején, még egyházas helység feküdt és Miklós vajda birtokolta. Pusztulásának ideje ismeretlen.

A község a pápai tizedjegyzék szerint már a XIII. században megvolt. Ősi, szabados község, melyben a püspök lovas nemesei, csatárai laktak. Innen veszi elnevezését is. A püspökség uradalmához tartozott, azonban 1484-ben a Zólyomiaknak s ezekkel való atyafiságok révén a Makófalviaknak is van itt birtokuk.

Története:

Csatár - Chatar - Thatar - A váradi püspökség birtoka. Már az Árpádok korában fennállt - Nagy-Váradtól északra fekszik. (Bunyitay, i. m.)

Ős püspökségi birtok, hol a középkor szokása szerint tisztán püspöki lovas nemesek, harczképes szabadosok laktak, kiknek késő ivadéka, a Szeles, Bihari, Bereczki, Győri, Hegedüs stb. nemzetségek a XVI. század végén említetnek.* E hadi rendeltetéséről vehette a község nevét is.

Várad püspökeinek gondoskodása alatt úgy maga a község, mint egyháza félreeső helyzetéhez képest előnyösen kifejlődött: papja a XIII. század végével egy fertő szeretetadományt szokott beszoigálni, Jakab lelkésze pedig az 1332–1337-iki tizedszedés idején hol hűsz, hol tizenhat garast fizetett évenként.

II. Endre király megerősíti Chepán nádornak Lesnissa és Thatar helységet adományozó végintézkedését a templomrend számára.

„Terram etenim Recessan Petri filij Thatar, quem meritis suis exigentibus suspendio iudicauimus, predicte terre adiacentem, sicut sepe memorato Chepano dederamus, et ipse die qua obiit iuste ac pacifice possidebat, ita iam dictis fratribus Milicie Templi perpetuo concessimus possidendam.”

Egyháza a mai helv. vall. egyház helyén emelkedett, keresztbe az utcán, hogy ős keresztény szokás szerint szentélyével napkelet felé álljon. Derék kőépület lehetett, de ma már csak déli oldalfalának legnyugatibb részlete van meg egy ablakkal, melyen az újítás mellett is még felismerhető a félköríves jelleg. Tornyának nyugati oldalán, a harangok magasságának megfelelő helyen felirat áll, melyen az évszám 1007-nek olvastatik. Ez évszámot magas helyzete miatt közlelről megtekinteni nehéz, mindemellett a felirat magyar szavai, a betűk latin, s a számjegyek arab idoma arra utal, hogy a két 00 helyett 66-ot, vagyis 1667-et kell olvasnunk.

Ez egyház egyik oltára a Tízezer vértanú tiszteletére volt szentelve s külön javadalommal bírt, melyet Perényi Ferencz püspök 1525-ben még szaporított, hozzá csatolván helyben egy házat, mely Balogh Sebestyén halálával pusztán maradt.* Az oltárigazgatóság oltárigazgatót is tetelez fel, és így Csatáron az idézett korban már legalább is két egyházi férfi működött a vallásosság s a népnevelés emelésén.

Pro comite Byter super protestatione facta per Nicolaum de Chatar:

„Primam metam tenet cum uilla Chem in loco, qui dicitur Sartivv, ubi sunt due mete; inde ad orientem instasiluam Chem sunt due mete; et ibi incipit tenere cum uilla Chatar ad montem Toboy, ubi sunt due mete; deinde ad meridiem transit aquam Pincua, et iusta magnum lapidem uadit ad locum, qui dicitur Toboywar, ubi sunt due mete”.

(Jegyzet: Bórhártyára írott zárt levél, mely szokott módon már eltűnt kerek pecséttel volt lepecsételve. Hátirta ez: pro comite Byter super protestatione facta per Nicolaum de Chatar. A kékkői levéltárban: Fasc. 1. n. 4. Érdy.) Folytatása következik

Népszokások és ahhoz fűződő hagyományok

MÁRCIUS - Böjtmás hava

Március 12. Gergely napja

Gergely-járás: az iskoláskorú gyermekek országosan ismert, színjátékszerű játéka. A nap ünneplését IV. Gergely pápa rendelte el 830-ban. Elsősorban köszöntő, adománygyűjtő célja volt. A diákok ezekből az adományokból teremtették meg a tanulásukhoz szükséges anyagi feltételeket. Ezen a napon vetélkedőket, diákpüspök-választást és felvonulásokat rendeztek. Gergely napjához időjárás- és termésjóslás is kapcsolódott. Ismert mondás, miszerint ha ezen a napon esik a hó: "Megrázza még szakállát Gergely."

Március 18. Sándor napja

E naphoz kapcsolódó mondás: "Sándor, József, Benedek, zsákban hozzák a meleget!"

Március 19. József napja

A gyermek Jézus gondviselőjének, Józsefnek az ünnepe. A három jeles nap közül (Sándor, József, Benedek) szokásokban és hiedelmekben a leggazdagabb József napja. E naphoz fűződik az időjárás - és természetjóslás, sőt a haláljóslás is. Ezen a napon érkeznek a fecskék. Ide kapcsolódik ez a kedves mondás: "Fecskét látok, szeplőt hányok!"

Március 21. Benedek napja

A bencés rendet alapító Szent Benedek ünnepe. Benedek napján zsírt és fokhagymát szenteltek, amelynek gyógyító erőt tulajdonítottak.

Március 25. Gyümölcsoltó Boldogasszony napja

Jézus fogantatásának ünnepe. E nap alkalmas a fák oltására, szemzésére.

BÖJÖTÖLÉSI IDŐSZAK

A hamvazószerdától húsvét vasárnapjáig tartó időszak a böjt időszaka. Ilyenkor tilos a mulatozás, és a húsételek fogyasztása. A konyhában is mások a teendők.

A húsvétot megelőző negyvennapos böjt a keresztények számára bűnbánati időszak, amely alkalmat ad a lemondásra, a hitben való elmélyülésre, annak érdekében, hogy felkészülhessenek a húsvétnak, Jézus Krisztus feltámadásának a megünneplésére.

A böjt vallásos gyakorlata a bűnbánatot, a megtisztulást, az áldozatot és a könyörgést fejezi ki, jelzi az ember Isten iránt tanúsított szeretetét és az érte való áldozatvállalását. Hamvazószerda az őskeresztény hagyományból merít: a hívők korábban a vezeklés részeként hamut szórtak a fejükre.

Ma is őrzik ennek emlékét: az előző évben megszentelt és elégetett barka hamujából a pap hamvazószerdán és nagyböjt első vasárnapján keresztet rajzol a hívek homlokára, miközben ezt mondja: "Emlékezzél, ember, hogy por vagy és porrá leszel!" A hamu egyszerre jelképezi az elmúlást és a megtisztulást.

Hamvazószerdán szigorú böjtot tartanak a hívek, azaz nem esznek húst, és a háromszori étkezésből csak egyszer laknak jól. A nyugati rítusú egyházban ma két szigorú böjti nap van hústiltalommal egybekötve, hamvazószerdán kívül nagypéntek. E két napon a betöltött 18. életévtől a megkezdett 60. életévig csak háromszor szabad étkezni és csak egyszer jóllakni, a betöltött 14. életévtől pedig nem szabad húseledelt fogyasztani.

Kötelező a hústól való megtartóztatás nagyböjt péntekjein a betöltött 14 évtől. Az év többi péntekje egyszerű bűnbánati nap, amikor vagy hústól való tartózkodással, vagy egyéb jócselekedettel tehetnek eleget a vallásukat gyakorlók a bűnbánati fegyelemnek.

A Szentírás szerint negyven napig tartott Jézus Krisztus pusztai tartózkodása is, és Jónás próféta szintén negyvennapos böjtot hirdetett Ninivében.

Az étrendek alakulása régen az egyház böjti előírásaihoz alkalmazkodott (ám ezeknek az étkezési szokásoknak valószínűleg ősbib az eredetük). A magyar konyha két elkülönülő ételcsoportja a tészták és a húsételek. Általában kedd, csütörtök a „húsevő” nap, míg szerda, péntek a „tésztaevő” nap volt. Hétfő és szombat változik, gyakran az elmúlt ünnep maradékából, illetve már az ünnepi készülődés jegyében formálódik.

A nagyböjti étrendekben sűrűn szerepel a bab, a sóban főtt bab, az olajos káposzta, az aszalt gyümölcsök és a főzelékfélék. És a különböző halételek, tojásételek, kalácsok. Mint azt a ránk maradt szokások bizonyítják, az ételek helyes megválasztásával a böjti napokon is lehet választékosan étkezni.

A böjt húsvétkor, a tavasz igazi nagy ünnepén ér véget.

AMIT KÖTELEZŐ TUDNUNK AZ 1848-49-ES SZABAGSÁGHARCRA

Magyarország a XIX. század első felében már hosszú ideje a Habsburg birodalomhoz csatolt állam volt. Az 1820-30-as évekre nyilvánvalóvá vált, hogy amíg Magyarország nem rendelkezik tényleges önkormányzattal, addig nemzeti érdekeinek megfelelő politikát sem tud folytatni. A magyar nemesség legkiválóbbjai álltak élére a változásokért folyó küzdelmeknek.

Elsőként az ország egyik leggazdagabb és legnevesebb arisztokrata családjából származó gróf Széchenyi István (1791-1860) fejtegette ki könyveiben, röpirataiban programját, melyben az átalakulást angol mintára képzelte el.

Arisztokrata társai többségétől különbözve, a nemesség felemelkedését felülről kezdeményezett reformok útján az egész nép jólétének emelésével együtt vélte megvalósíthatónak, a Habsburgokhoz fűződő viszony megváltoztatása nélkül.

A köznemesség törekvéseit egy fiatal, vagyontalan nemes, Kossuth Lajos (1802-1894) fogalmazta meg, aki 1841-től a "Pesti Hírlap" című újság szerkesztőjeként politikai vezércikkeivel hívta fel a figyelmet a társadalom és a gazdaság legégetőbb gondjaira. Kossuth továbbvitte a reformgondolatokat, a legfontosabb teendőnek a Habsburg birodalmon belüli gazdasági és politikai önállóságot, a jobbágyság korlátozás nélküli földtulajdon szerzését, és az önálló nemzeti ipar megteremtését tartotta.

A nemesi reformmozgalom elképzelései azonban jórészt megbuktak az abszolutista, tehát a teljes állami hatalmat kézben tartó bécsi udvar ellenállásán.

Ugyanazon a napon egy kis létszámú, főleg írókból, költőkből álló értelmiségi csoport, a "márciusi ifjak", Pesten az utcára mentek és felolvasták a magyar nemzet legfontosabb követeléseit tartalmazó "Tizenkét pont"-ot. Egyik vezetőjük a népszerű költő Petőfi Sándor elszavalta költeményét, a Nemzeti Dal-t.

Az utca népe csatlakozott hozzájuk és egy lefoglalt nyomdában kinyomtatták e két röpiratot. Néhány óra múlva már több tízezres tömeg csatlakozott hozzájuk.

A "Tizenkét pont" legfontosabb követelései között található a sajtószabadság, a független magyar kormány, az évenkénti országgyűlés, a vallási és polgári jogegyenlőség, a nemzeti hadsereg, a köztelherviselés megteremtése, a jobbágyság megszüntetése és az újraegyesülés Erdéllyel.

A március 13-ai bécsi és a 15-i pesti forradalom hatására az udvar kénytelen volt az országgyűlés követeléseit elfogadni és ezekből törvényeket alkotni. A törvények tartalmazták a "Tizenkét pont" legfontosabb követeléseit. Ezáltal a békés átalakulás végbement. Gróf Batthyány Lajos (1806-1849) vezetésével létrejött az első független, az országgyűlésnek felelős magyar kormány. A miniszterek többsége a kor reformpolitikusai közül kerültek ki, így helyet kapott a kormányban Széchenyi és Kossuth is.

Az észak-olaszországi forradalmak legyőzése után a császári hatalom megkezdte a Magyarországnak tett engedelmények visszavonását. A Habsburg-ház Magyarország ellen fordította a nem magyar nemzetiségeket. Jellasics horvát bán, császári egységekkel megerősített seregével 1848 szeptemberében betört az országba.

A király feloszlatta az országgyűlést és lemondatta a Batthyány kormányt. Az országgyűlés azonban, a Kossuth vezette, Honvédelmi Bizottmányt bízta meg az ország irányításával és a honvédség megszervezésével. Jellasics támadását visszaverték.

1848 decemberében az osztrák császári és a magyar királyi trónra került Ferenc József elhatározta a "rebellis magyarok" leverését. Az óriási túlerőben lévő császári hadsereg támadásba lendült és 1849 januárjában a fővárost is elfoglalta. A parlament és a kormány az ország keleti felébe menekült és Debrecenből szervezte az ellenállást. 1849 tavaszán a magyar honvédsereg ellentámadásba ment át, kiverte az országból a császári haderőt. Erdélyt a lengyel származású Jozef Bem (1794-1850) tábornok vezette csapatok tisztították meg a császári seregektől.

Miután Ferenc Józseffel nem sikerült megegyezni, a magyar országgyűlés 1849 áprilisában kimondta a Habsburg-ház trónfosztását, és Kossuthot Magyarország kormányzójává választották. Ekkorra azonban óriási orosz hadsereg indult meg Magyarország eltiprására.

A harapófogóba került magyar hadsereget a túlerő legyőzte és a magyarok 1849. augusztus 13-án letették a fegyvert.

A szabadságharc leverését szörnyű megtorlás követte. Október 6-án Aradon kivégeztek 13 honvédtábornokot, akik "aradi vértanúként" vonultak be a magyar történelembe. Pesten agyonlőtték gróf Batthyány Lajos miniszterelnököt.

A későbbi időkben 1848 március 15-e jelkép lett: a kivívott szabadság megőrzésének és az elvesztett szabadság visszaszerzésének szimbóluma. A magyarság 1860 óta nemzeti ünnepének tekinti ezt a napot.

Forrás:<http://kulturport.hu/tart/rcikk/f/0/143166/1>

Az 1848 március 15.-én kitört forradalom és szabadságharcra emlékeztek március 14-én vasárnap, Hegyközcstár község településein

A Hegyközcstár-i RMDSZ más pártokkal, egyházakkal és civil szervezetekkel az idén is egy programozattal készült az 1848-as forradalomról és szabadságharcról való megemlékezésre. A 162. évfordulóra szervezett programok a közös történelmi örökség néhány kiemelkedő mozzanatának bemutatásával idézik fel március 15. szellemiségét a Hegyközcstár község falvainak templomaiban, majd a templom kertben lévő kopjafáknál, illetve Síterben a Séra Ferencz sírjánál, Vitályos Barna helyi RMDSZ elnök, Lakatos Péter Országgyűlési képviselő, valamint Botházy Nándor a Bihar megyei RMDSZ vezetőségének képviselői méltatták március 15. jelentőségét és helyezték el a kegyelet és megemlékezés koszorúit.

A március 15-i ünnepség sorozat a csatári református templomban kezdődött vasárnap délelőtt 10,30 órai kezdettel, amikor Miklós Csaba lelkipásztor méltatta a bátor forradalmárokat. Igemagyarázatát is ennek az eseménynek megfelelően választotta, Pál apostolnak a Zsidókhoz írt levele 10, 38 -39 „Az igaz pedig hitből él. És a ki meghátrál, abban nem gyönyörködik a lelkem. De mi nem vagyunk meghátrálás emberei, hogy elveszünk, hanem hitéi, hogy életet nyerjünk.” – szólt az Ige .

„..... teljes szeretetet éltek mindazok akik az 1848-49-es forradalmat fenttartották és életüket áldozták érte... teljes szeretettel félték az Istent , azért is nem féltek felemelni szavukat a forradalom és szabadságharc eszméiért...” mondta Miklós Péter lelkipásztor.

Együtt ünnepelt Hegyközcstár lakossága felekezeti hovatartozás nélkül, kéz a kézben emlékeztek a gyülekezeti tagok, presbiterek, önkormányzati képviselők fiatalok és idősök először a templomban, majd a református templomkertben álló kopjafánál, ahol először Vitályos Barna Hegyközcstár polgármestere, a helyi RMDSZ elnöke, méltatta a dicső szabadságharc mártír forradalmárait. Elgondolkodtatónak tarja, hogy miért csak ezen az egy napon vagyunk képesek együtt érezni azt hogy magyarok vagyunk. „... miért nem maradt meg ez az érzés az év többi 364 napjára is, miért nem érezzük, hogy összetartozunk, hogy össze kell tartoznunk. Nem tudom mit mondanának Petőfi, Kossuth vagy Tánácsics, neves forradalmáraink, ha most visszatérnének. Csodálkozva és megdöbbenve vennék észre, hogy magyarnak miért magyar az ellensége, ezért harcoltunk ezért ontottuk vérünket? Ne várjuk másoktól a megoldást saját magunk lelkében ott kell, kellene legyen az év többi 364 napjában is, hogy mio összetartó, kicsi de annál bölcsőbb nemzet vagyunk. Ne egymásnak legyünk az ellensége, hanem egymásért éljünk, gyermekeinkért, családjainkért, felebarátainkért és közösségünkért...”- hangsúlyozta beszédében Vitályos Barna.

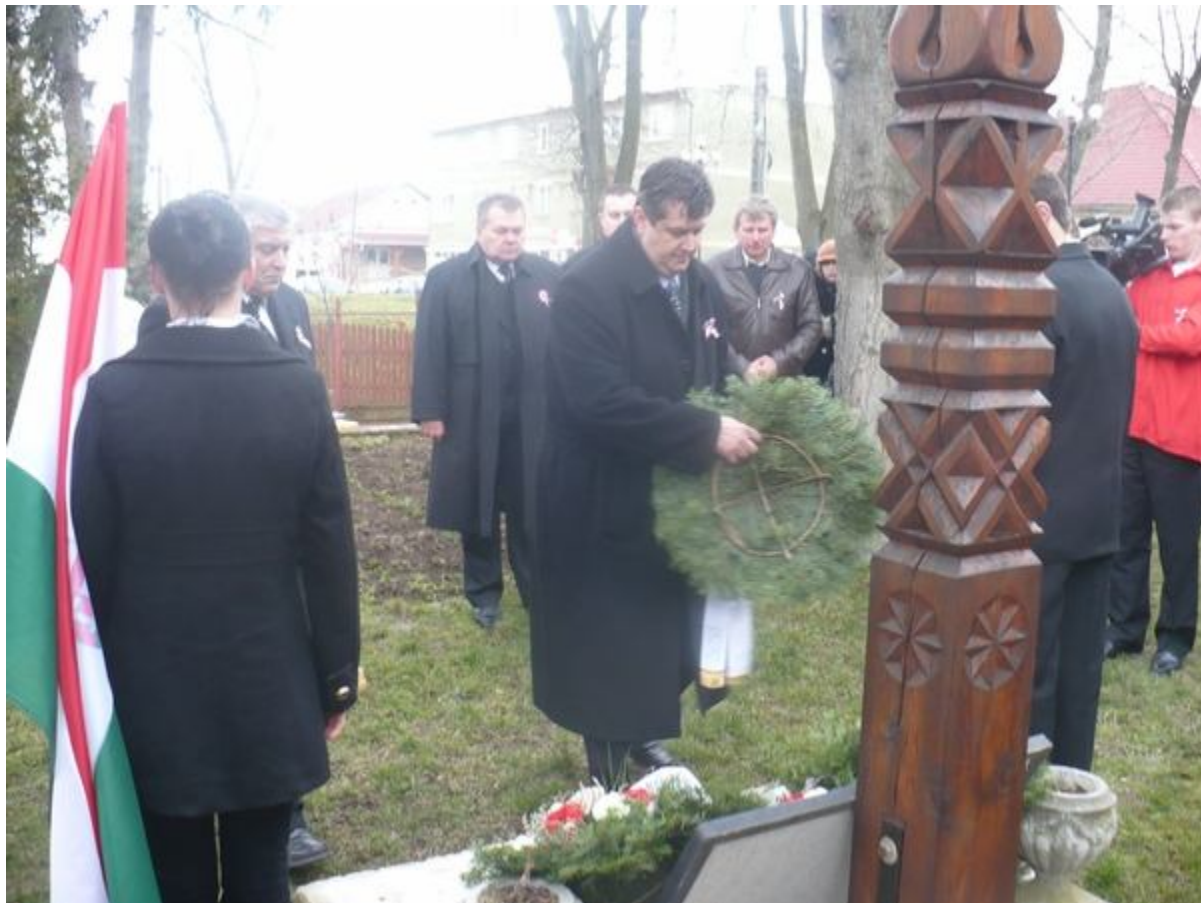
Ezt követően Lakatos Péter az RMDSZ országgyűlési képviselője szólt az összegyűltekhöz aki a megszületett 12 pont megszületéséről beszélt, amelyet a márciusi ifjak fogalmaztak meg, amelynek mottója a béke, a szabadság és testvériség.

A Bihar megyei RMDSZ vezetőségét Botházy Nándor képviselte, „... az 1848 március idusának forradalmi hangulatban lévő magyarokat az összefogás és tenni akarás jellemezte. Úgy érzem nekünk is ezt kell tennünk, hinnünk kell az összefogás és tenni akarás erejében...” – mondta beszédében a küldött.

A jelenlévő politikai pártok, egyházak, civilszervezetek küldöttei helyezték el a kegyelet és megemlékezés koszorúit a református templomkertben álló kopjafánál, majd mindenki átvonult a római katolikus templomkertben és ott folytatták a koszorúzást a templomfalán elhelyezett márványablánál.

Mindkét helyszínen fiatalokból álló díszőrség vigyázott és felügyelt a méltó megemlékezésre. Az ünnepség sorozat Sztankovics Gyula kultúrreferens szervezésében zajlottak.

A jelenlévők végbúcsúként nemzeti imánkkal a Himnusszal zárták le az ünnepséget és hajtottak fejet a hősök tiszteletére.

Vitályos Barna a hegyközcsatári RMDSZ elnöke és Sztankovics Gyula vezetőségi tag helyezik el a kegyelet koszorúját a kopjafánál